

heter från användare i Danmark har sojamängden i foderblandningen fått minskas med 10 procent under normen därför att näringsämnen blev mer tillgängliga och därför för höga i fodret. Likaså bryts biterämnena i råg ner vid denna kontrollerade fermentering. Därmed kan råg användas utan begränsningar.

En snabb mjölksyraproduktion vid en kontrollerad fermentering konserverar fodret. Detta kan motverka nedbrytningen av de syntetiska aminosyrorerna i fodret.

Svarar direkt

Erfarenheterna från Danmark är att grisar utfodrade med detta kontrollerade fermenterade foder svarar direkt. Små som stora. Avföringen blir fast och svartaktig redan efter 1 - 2 dygn. Orsaken är frånvaron av sjukdomsframkallande bakterier som koli, Lawsonia, salmonella, m fl, som ställer till olika magproblem. Därmed blir det lägre smitttryck i stallet med kontrollerad fermentering, säger Jens. En positiv effekt av detta blir lägre dödlighet, bättre tillväxt och lägre sjukdomskostnader.

Att suggans hälsostatus är viktig för smågrisarnas utveckling råder det inga tvivel om. Det har vidare visat sig att mängden immunoglobiner (IgG) i suggmjölken är klart högre vid utfodring med kontrollerat fermenterat foder. 48 mg/ml jämfört med ”vanligt” blötfoder som har 37 mg/ml och torrfoder 31 mg/ml.

Praktiskt

Blandartankarna, med denna kontrollerade fermentering, kan vara mindre och inte

Grisarna gillade fodret

Dag och Mark Bergsland, utanför Eskilstuna, har provat dessa mjölksyrabakterier i blötfoder till några boxar med tillväxtgrisar i några veckor före vårbruket 2005. Totalt användes fodret till 16 boxar.

Fodret blandades och hanterades för hand, vilket var jobbigt, säger Dag. Enligt Dag har allt fungerat positivt. Grisarna, omgångens ”pellar”, gillade verkligen fodret. De skrek och ville ha mer av det. De växte bättre än vad ”pellar” brukar göra. Möjligen var avföringen lite blöt, kommenterar Dag.

Orsaken kan kanske vara att näringsämnen blivit mer tillgängliga och grisarna därför fått en aning för mycket protein. Uppfödare i Danmark har fått minska sojainblandningen på grund av förhöjd proteinhalt i fodret med mjölksyrabakterierna i fodret.

Vid vårt samtal höll bröderna på med vårsådden. Men efter den ska de ha kontakt med de andra producenterna i trakten, som också använder mjölksyrabakterierna.

Matvägrande suggor började äta med aptit

Anders Jonsson, Badelunda Sörby, utanför Västerås, har provat Jens mjölksyrabakterier några veckor före vårbruket. Även Anders har blandat fodret med mjölksyrabakterierna för hand.

–Nu ska vi gå vidare, säger Anders. Vi ska åka till Danmark och besöka användare där för att få mer information och deras praktiska erfarenheter. Efter någon/några månader ska vi ta ett beslut i frågan.

Fungerat bra

Här hos oss fungerade allt mycket bra. Digivande suggor som matvägrat åt direkt av fodret. Smaken passade. Smågrisarna åt och växte bra av fodret. Grisarna verka-

så stora som vid ”vanlig” fermentering. Det bör vara ett blandarkar till suggor och ett till slaktgrisarna. På större anläggningar även ett till smågrisarna i tillväxtstallar. Den kortaste fermenteringstiden är, enligt Jens, 6 timmar. Temperaturen ska vara runt 30 grader.

Minst 80 - 90 procent av den färdiga blandningen ska fermenteras, underströk Jens Legarth. Det innebär att samtliga ingredienser i fodret fermenteras i denna kontrollerade fermentering.

Jens underströk också att det är levande mjölksyrabakterier det handlar om. Allt ska därmed anpassas till den enskildes produk-

tion. Endast de intresserade av detta bör använda det. Innan start bör Jens Legarth kontaktas så han kan delge rätt arbetssätt, samt överlämna mjölksyrabakterierna. Jens Legarth träffas per telefon i Sverige på 073-653 34 08. Enligt Jens är de mjölksyrabakterier som används godkända till Ekoproduktion (Krav) i Sverige.

Nils Andersson

Proteiner i blodet visar när djur en är friska

Danmarks Födevareforskning meddelar en ny metod för att göra det lättare att värdera djurs sjuklighet/sundhet. I stället för att mäta blodets innehåll av sjukdomsframkallande ämnen mäts innehållet av akut-fas-protein.

djurhälsa

Den nya metoden mäter akut-fas-proteinet i blodet, som ger en generell, men aktuell, bild av djurets sjukdomstillstånd. Akut-fas-proteinet är proteiner som finns i blodet också hos friska djur. Under sjukdomen ändrar sig sjukdomsbilden så några typer proteiner finns i stora mängder i blodet, medan andra proteiner nästan försvinner. Några stiger snabbt och faller snabbt igen. Andra stiger långsammare och senare och är på en högre nivå i en längre tid. Genom att mäta flera proteiner på en gång kan man därför få en generell bild av djurets friskhetstillstånd. Det är möjligt att skilja mellan bakteriein-

fektion och virusinfektion. Det går även att visa på dolda sjukdomar.

Prövat på mjölkkor

Metoden är bl a prövad på mjölkkor med juverinflammation. Där har det visat sig att mjölkens akut-fas proteiner ändrats.

Metoden kan användas när det ska utvecklas nya vacciner. Vid att mäta på de rätta proteinerna kan forskarna se om ett nytt vaccin verkar, eller om själva vaccinet ger anledning till sjukdomen.

De danska forskarna har tio års erfarenhet av akut-fas-proteinet hos grisar och nötkreatur.

Källa: Danmarks Födevareforskning
Kommentar: Enligt veterinära skrifter finns mycket juverinflammationer hos svenska sugor. En del lite dolda. Med denna metod borde det gå snabbt att få en klar bild av situationen. Eller är det inte så enkelt? Man har ju inte lyckats spåra orsaken till PMWS-utbrotten!

Nils Andersson

STAR Pumpa gödseln med kraft!

Cobra Powerpump

- ✗ Ingen el under gödselytan
- ✗ Minimal risk för mekaniska driftsstörningar
- ✗ Hög flödeshastighet både i omrörningsmunstycken och i tryckledningar
- ✗ Pumpar gödsel ca 200 m med upp till 2 bar
- ✗ Elektriskt hydrauldreven pump lyfter gödseln, eldriven pump tryckstegrar

RANAVERKEN AB

Tel 0512-292 00 www.ranaverken.se

Specialisten på foder- och spannmålshantering

Skruvtransportörer, fodersilo och gödselpumpar

System 100 ▶
En beprövad skruvtransportör uppbyggd som ett variationsrikt byggsystem, vilket gör det enkelt att hitta "rätt lösning" på varje enskilt transportproblem.

▼ **Blåsledningsrör**
för bulkbil

Gödselpumpar ▶
Nu även försäljning av odin gödselpump med elmotor eller traktordrift.

▲ **Flex 90**
Böjlig skruvtransportör för skonsammare transporter.

◀ **Glasfbersilo**
Med unika detaljlösningar såsom invändigt blankpolerad genomskinlig bottenkon och en silobehållare helt utan invändiga bultar. Cyklon för dammfri fyllning.

ROTAGE
AGRI
Badenatorp, 535 91 KVÄNUM, SWEDEN
Tel: +46 (0)512 924 50 • Fax: +46 (0)512 930 80 • info@rotageagri.se • www.rotageagri.se
Ingår i Sveaverken-gruppen

Virkon S

Nystallseffekt för endast 95 öre per gris

- ✓ Effektivt mot alla 18 kända virusfamiljer!
- ✓ Effektivt mot bakterier, t ex salmonella, och svamp!
- ✓ Skonsamt mot djur och människor!

Virkon S finns i Lantbrukets handel, Granngården, Nordpost, Willab, Hansbo och Boleprodukter.

Pharmaxim
Tel. 042-38 54 50
www.pharmaxim.com